

Om Struktiv

Här kan du läsa om hur jag, Per Hansson, ser på kvalitetsarbete i grundskolan och hur jag försöker vidareutveckla det som finns i Struktiv. Mer om vem jag är och vad jag gjort, hittar du i slutet av det här dokumentet.

En skolas kvalitet handlar i grunden om den pedagogiska verksamheten, om hur väl pedagogerna lyckas med att lotsa och utmana elever till nya kunskaper, erfarenheter och sociala färdigheter. Med bra verktyg för att hantera det praktiska, kan de lägga mer tid och energi på att undervisa och lära eleverna.

Syftet med Struktiv är att samla, vidareutveckla och dela effektiva lösningar som gör det lättare för pedagogerna att koncentrera sig på elevernas lärande.

Fokus på det konkreta

Det finns en mängd av bra stöd och idéer om du vill utveckla kvaliteten på din skola. En del är mer övergripande system eller modeller, till exempel [SIQ](#), [BRUK](#) eller [Kvutis](#), medan andra riktar in sig mot ett speciellt område, till exempel [Provivus](#), [Levla](#) eller [Medlingscentrum](#).

Struktivs ingång till kvalitetsarbetet är att utgå från de konkreta lösningarna. Det som finns i arkivet ska kunna prövas direkt och sedan vara lätt att anpassa eller finjustera om du vill använda det för hela din skola.

När ni har identifierat en utmaning eller ett område ni vill utveckla vidare på din skola kan ni pröva en redan testad idé, istället för att uppfinna något eget från början. Även om ni inte hittar precis vad ni behöver, kan en befintlig lösning kanske vara till hjälp i era diskussioner.

Min ambition är också att visa hur du kan anpassa, införa och använda ett visst verktyg. Resultatet blir bättre om du inte bara får själva verktyget, utan även bruksanvisningen.

Dela

Jag tror det finns en stor potential i att systematiskt dela med sig av bra lösningar. Eftersom det är mer som förenar än som skiljer skolor åt, brukar det som fungerar bra på en skola även passa en skola som har liknande utmaningar. För varje svårighet finns det troligtvis skolor som har hittat lösningar eller i alla fall kommit en bit på vägen.

Mycket tid och energi går åt till att hantera sådant som återkommer, men egentligen inte är så komplicerat. Vi som jobbar i skolan kan vara mer rationella i hur vi återanvänder och delar lösningar som fungerar, så att vi kan ägna oss mer åt det som verkligen kräver vår professionella kompetens.

På skolor som lyckas etablera en stark kultur av internt och externt delande, brukar tilliten vara högre och de som jobbar där trivs bättre. Prestigelöst samarbete gör jobbet roligare, mer effektivt och leder till bättre resultat för eleverna.

Allt som finns i Struktivs arkiv är gratis och är fritt att använda och dela vidare, men behåll referenserna i sidfoten på sidorna, så att andra kan hitta till Struktivs arkiv.

Långsiktighet och systematik

Jag tror att en positiv och konstruktiv arbetskultur i personalgruppen är helt avgörande för framgång och är den viktigaste förutsättningen för att skapa engagemang och goda resultat på en skola. Om du dessutom vill ha en långsiktig hållbar och beständig kvalitet krävs också systematik och tydliga rutiner.

Har du jobbat länge inom skolan har du säkert hört talas om, eller kanske själv varit med om, hur den fantastiska skolan förändrades på kort tid när några drivande eldsjälar slutade eller när den karismatiska försteläraren bytte skola. En skola vars storhet bara sitter i kulturen och i bakhuvudet på de som jobbat där länge, blir känslig för förändringar, särskilt när det är ont om pedagoger och vanligt med en högre personalomsättning.

Om vi har tydliga, dokumenterade rutiner och processer som verkligen fungerar blir det lättare för ny personal att komma in i jobbet, men underlättar också för de som jobbat på skolan ett tag, när de inte behöver minnas allt utantill.

Piloter och experiment

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och det är en stor styrka när vi har tydliga forskningsbelägg för våra strategier. Vi måste också ha utrymme att pröva de idéer som utgår från våra professionella erfarenheter som pedagoger, för att kunna möta alla de utmaningar vi ställs inför.

Att kika på goda exempel och pröva lösningar som fungerat på andra skolor, är en snabb genväg till att förbättra sin egen verksamhet. För att veta om en lånad lösning passar just din skola är det bra att börja i liten skala, att låta en liten motiverad grupp testa och utvärdera en lösning innan man överväger att ta in den för hela skolan.

Ett snabbt, lättviktigt pilotprojekt, med de som gärna vill testa en lösning, ger ofta ett bättre resultat än när vi vänder och vrider på våra analyser för länge. Det är så man vinner [the Marshmallow Challenge](#), utvecklar verksamheten enligt [PDSA](#) eller [programmerar agilt](#).

Mer stöd än styrning

Vissa saker vill vi kanske göra helt lika på skolan, men i många fall räcker det med att vi gör på ett liknande sätt. Genom att ha ett nyfiket förhållningssätt till nya idéer, skapar vi en kultur där man prövar, anpassar och vidareutvecklar och då är det bra att inte ha för snäva ramar. Så långt det är möjligt tror jag mer på att erbjuda stöd och bra lösningar, istället för att kräva att alla använder samma sak på samma sätt.

Om vi ser verktygen som ledstänger att hålla sig i när man behöver, begränsar vi inte dem som vill pröva ett annat, likvärdigt sätt att jobba och kanske hitta nya ännu bättre lösningar.

Ofta är det lättare att utgå från en befintlig rutin, checklista eller mall än att starta från början med ett blankt papper. Min erfarenhet är att många föredrar att inte behöva lösa saker på egen hand, utan hellre lånar något som redan fungerar.

Tydlighet och struktur

Kanske kan en del pedagoger känna sig begränsade av strukturen, att den gör arbetet i skolan mer stelbent och minskar deras utrymme att göra helt som de vill.

Jag menar att tydlighet och etablerade rutiner inte står i konflikt med empati och mjuka värden. Tvärtom ger det lugn och en större trygghet för eleverna, särskilt för dem som har svårt att koncentrera sig och behöver hjälp att skapa ordning under sin skoldag.

Det är som ett välorganiserat klassrum, när en erfaren pedagog skapar lugn med strukturer och rutiner. När den där tryggheten finns, är det lättare att skapa utrymme för improvisation och kreativitet.

Tydlighet är därför ett viktigt ledord i Struktiv, både när det gäller hur allt material är strukturerat, men också att mycket omsorg har lags på klara formuleringar i centrala dokument.

Öppna format

Nästan alla lösningar i Struktivs arkiv är gjorda i Microsoft Office eller andra fria format. Källfilerna finns med i arkivet så att den som vill kan anpassa verktygen för den egna skolan. Om en Excelfil är låst, så är det utan lösenord och bara för att ingen av misstag ska råka krascha en formel.

Ambitionen har varit att skapa grafiskt rena och överblickbara lösningar som känns lätta att använda, där informationen ska rymmas på en skärmbredd eller en utskrivna sida. För att inte filerna ska fastna i viruskydd, har vi inte använt några makron eller andra automatiska funktioner.

Formatmallar för rubriker och löptexter gör det lätt att ändra typsnitt och grafisk profil för just din skola. Du kan ändra logotyper och göra andra anpassningar för din skola, men behåll referenserna i sidfoten på sidorna, så att andra kan hitta till Struktivs arkiv.

Till lite mer tekniskt avancerade dokument finns instruktioner om hur du gör anpassningar eller fyller på med data från just din skola. Det är bra om den som ska göra anpassningarna känner sig hemma i Word och Excel, men hen behöver inte ha några avancerade kunskaper för att hantera filerna.

Innehållet i Struktiv

ARKIVET

Arkivet är själva hjärtat i Struktiv, det är här alla verktyg finns. Det mesta är utvecklat på de skolor jag har arbetat, men idéer och inspirationen kommer också från alla de jag samarbetat med under åren.

Allt är inte så lätt att kategorisera, men jag har försökt ange både vilken typ av lösning det handlar om (till exempel översikt, policy, checklista eller process) och vilket skolområde verktyget berör (till exempel planering, ekonomi, personal eller analys)

VERKSTAN

I verkstan finns de påbörjade utkasten och idéerna, de lösningar som jag själv hanterat och ännu inte hunnit skriva instruktioner till. Många av lösningarna är fortfarande inte generaliserade, utan är fortfarande kopplade till de skolor jag där jag jobbat, och allt eftersom jag hinner anpassa dem får de flytta in i arkivet.

Om du ser något som du är särskilt nyfiken på, delar jag gärna utkasten med dig. Kanske har du något som du vill ha hjälp att utveckla vidare, hör av dig i så fall.

BLOGGEN

Via bloggen kommer jag att presentera nya lösningar, men också vända och vrida på idéer runt kvalitetsarbetet på skolorna. För den som hellre vill läsa bloggen som mejl, går det att prenumerera på ett [nyhetsbrev](#), där du också får tips om nya verktyg och lösningar.

Vem är Per och varifrån kommer Struktiv?

Jag började som lärare, organisatör och slutligen IT-ansvarig på Högalidsskolan i början av nittiotalet. Redan då fanns ett embryo, en idé till det som nu är Struktiv, en diskussion om vi inte skulle kunna dela mer material med våra närmaste grannskolor på Söder. Jag fortsatte sedan som projektledare, metodutvecklare och chef på Ericsson där jag arbetade i fem år med kunddokumentation och användbarhetsfrågor för mobilsystem. Efter ett par år som Office Manager på ett litet IT-företag i Stockholm hittade jag tillbaka till skolan, nu som skolledare.

Jag var först biträdande rektor på Trädgårdsstadsskolan i Botkyrka och sedan rektor på Bromstensskolan i Stockholms Stad. Jag ansvarade för alla områden som typiskt hör till en skolledare, men arbetade också mycket med att utveckla de kvalitetsverktyg jag behövde för att kunna leda utvecklingsarbete på de skolor jag jobbade.

Som rektor och biträdande rektor i en händelsestyrd verksamhet är det svårt att få tid till att utveckla egna nya lösningar. Sedan oktober 2017 är jag administrativ chef på Årstaskolan i Stockholms Stad, och har nu möjlighet att utveckla kvalitetsverktyg vid sidan av mitt jobb.

Under de tretton år jag arbetat som skolledare har jag samlat och vidareutvecklat de praktiska lösningar vi använt i vår verksamhet. Jag har också haft möjlighet att stöta och blöta olika idéer med skolutvecklare, pedagoger och skolledare på andra skolor, vilka alla bidragit till att göra verktygen mer användbara.

Föregångarna till Struktiv hette [Bävem](#) och [Borgen](#) och skapades i första hand för att ge alla som jobbade Trädgårdsstadsskolan och Bromstensskolan snabb åtkomst till de dokument de behövde i sitt jobb. Eftersom vi märkte att många andra skolor gärna ville använda det vi hade tagit fram öppnade vi dessa webbplatser för alla som var intresserade. Det blev också ett sätt att marknadsföra skolorna, att visa både föräldrar och möjliga nya medarbetare våra genomarbetade rutiner och vårt kvalitetsarbete.

Struktiv är just nu ett projekt med ambitionen att växa till ett kvalitetsnätverk. Jag vet inte riktigt vart det här kommer att ta vägen, men hoppas på att både kunna fortsätta utveckla och dela bra lösningar och att få kontakt med andra som tror på potentialen i ett starkt kvalitetssystem.

Barn är värda en fantastisk skola!